

MATURITNÍ OTÁZKY Z BLOKU EKONOMICKÝCH PŘEDMĚTŮ

Obor vzdělávání:	65-41-L/51 Gastronomie
Třída:	S3
Školní rok:	2026/2027
Zpracovaly:	Ing. Bendová Karpytová, Ing. Němcová

1. Základní ekonomické pojmy

(ekonomie, ekonomika, mikroekonomie, makroekonomie, ekonomické otázky, ekonomické systémy, potřeby a jejich hierarchie, statky a služby, spotřeba, výroba a výrobní faktory, hospodaření, hospodářský proces, životní úroveň)

2. Trh a tržní ekonomika

(trh, typy trhů, zboží, tržní subjekty, poptávka, nabídka, faktory ovlivňující poptávku a nabídku, tržní rovnováha, tržní mechanismus, konkurence, protimonopolní politika)

3. Národní hospodářství a makroekonomické pojmy

(charakteristika a struktura NH – odvětví, sektory, ziskové a neziskové organizace; ukazatele národního hospodářství; HDP, HNP; inflace – míra inflace, druhy, příčiny a důsledky inflace; míra nezaměstnanosti – ekonomicky aktivní a neaktivní obyvatelstvo, typy nezaměstnanosti, důsledky nezaměstnanosti)

4. Podnik a podnikání

(podnikání, právní úprava podnikání; podnikatel, FO a PO; podnik, členění podniků – podle velikosti, předmětu činnosti, právní formy podnikání; znaky podniku – obchodní firma, právo jednat jménem podniku; kritéria pro volbu právní formy podnikání; založení a vznik podniku; zrušení a zánik podniku; organizační struktura)

5. Podnikání jednotlivce

(živnostenské podnikání, členění živností; podmínky provozování živnosti; založení živnosti, živnostenský úřad, živnostenský rejstřík; povinnosti podnikatele; výhody a nevýhody živnostenského podnikání oproti společnostem; Švarc systém; zánik živnosti; jiné způsoby podnikání FO; podnikatelský záměr)

6. Podnikání právnických osob

(pojem právnická osoba, členění a základní charakteristika obchodních společností – počet společníků, ručení, řízení, dělení zisku, orgány; obchodní rejstřík; družstvo; státní podnik; ostatní formy podnikání)

7. Majetek podniku, investiční činnost, zásobovací a odbytová činnost

(charakteristika a členění majetku; pořizování, evidence, opotřebení a vyřazení dlouhodobého majetku; koloběh oběžného majetku; plánování zásob, výběr vhodného dodavatele, nákup, skladování, výdej zásob ze skladu do výroby; doklady; odbytová činnost podniku)

8. Náklady, výnosy, výsledek hospodaření, financování podniku

(druhy nákladů a výnosů, výsledek hospodaření a možnosti jeho zvýšení; metody stanovení ceny výrobků; bod zvratu podniku; charakteristika zdrojů financování; alternativní zdroje financování; optimální strukturu zdrojů)

9. Personální činnost

(pracovněprávní vztahy; plánování počtu zaměstnanců; získávání nových zaměstnanců; vznik a zánik pracovního poměru; pracovní podmínky; hodnocení a odměňování pracovníků, formy a složky mzdy; motivace pracovníků; péče o zaměstnance a jejich kvalifikační růst; evidence zaměstnanců)

10. Bankovníctví, úvěry, platební styk, platební prostředky

(bankovní soustava; funkce centrální banky; obchodní banky – charakteristika, aktivní, pasivní a neutrální bankovní operace; úvěry – druhy úvěrů, úroková sazba, RPSN, postup při poskytování úvěru – bonita klienta, zajištění úvěru; platební styk a jeho členění, výhody a nevýhody; jednotlivé služby bank v oblasti platebního styku; platební karty a jejich členění; pravidla užívání)

11. Peníze, cenné papíry, směnárství a burzy

(peníze, historie peněz; funkce a formy peněz; hodnota peněz; ochranné prvky bankovek; směnárská činnosti, směnárník, povinnosti směnárských míst; druhy cenných papírů a jejich charakteristika; portfolio; podstata a význam burzy, druhy burz, burzy v ČR, osoby obchodující na burze, mimoburzovní trh)

12. Pojišťovnictví, sociální politika státu

(základní pojmy – pojištění, pojištěný, pojistník, pojistitel, pojistné plnění, pojistná událost; předmět a význam pojištění; činnosti pojišťoven; druhy pojištění a jejich charakteristika; význam sociální politiky; státní politika zaměstnanosti – úloha úřadu práce; sociální pojištění – dávky nemocenského a důchodového pojištění, podpora v nezaměstnanosti; státní sociální podpora; sociální pomoc)

13. Hospodářská politika státu a hospodářský cyklus

(charakteristika a fáze hospodářského cyklu; ekonomický růst; úloha státu v ekonomice; důvody selhání trhu – veřejné statky, podnikání státu, vznik externalit, monopolní síly; hlavní cíle hospodářské politiky – magický čtyřúhelník; typy hospodářské politiky – expanzivní a restriktivní; nástroje hospodářské politiky)

14. Monetární politika státu, důchodová, cenová a zahraničně obchodní politika

(úloha centrální banky, nástroje a typy monetární politiky; důchodová a cenová politika – regulace důchodů a cen; podoby mezinárodního obchodu; míra zapojení státu do mezinárodního obchodu; výhody a nevýhody mezinárodního obchodu, přístupy k regulaci mezinárodního obchodu; nástroje zahraničně obchodní politiky – cla, kvóty, normy a další; měnový kurz)

15. Fiskální politika a státní rozpočet, daňový systém ČR

(veřejné finance, transfery, veřejné rozpočty; státní rozpočet – typy, příjmy a výdaje; nástroje fiskální politiky, státní dluh; přímé a nepřímé daně, charakteristika jednotlivých daní, daňové pojmy – plátce daně, poplatník daně, předmět daně, zdaňovací období, sazby daně a další)

16. Účetnictví

(podstata, význam a funkce účetnictví; právní úprava; finanční a manažerské účetnictví; rozsah vedení účetnictví; směrná účetní osnova a účtový rozvrh; účetní zápisy; přezkoušení správnosti účetních zápisů; opravy účetních zápisů; druhy účetních knih a jejich formy)

17. Účetní doklady

(význam a druhy účetních dokladů; povinné náležitosti účetních dokladů; vyhotovení a oběh účetních dokladů; opravy účetních dokladů; rozdíl mezi účetními a daňovými doklady; příklad k řešení)

18. Rozvaha, druhy účtů a principy účtování na nich

(podstata, obsah, druhy a funkce rozvahy; bilanční princip; změny rozvahových položek; forma účtu; druhy účtů a principy účtování na nich – podvojný zápis, počáteční stav, obraty a zůstatky na účtech; účtování nákladů a výnosů; příklad k řešení)

19. Hotovostní a bezhotovostní placení

(účetní doklady vztahující se k pokladně; zálohy poskytnuté zaměstnancům v hotovosti; inventarizace pokladní hotovosti; účtování účetních případů vztahujících se k pokladně; funkce účtu 261 – Peníze na cestě; účetní doklady vztahující se k bankovnímu účtu; význam zřízení bankovního účtu pro účetní jednotku; druhy bankovních účtů; účtování účetních případů vztahujících se k běžnému účtu; příklad k řešení)

20. Účtování dalšího krátkodobého finančního majetku

(význam, druhy a oceňování cenin; účtování o nákupu a spotřebě cenin; inventarizace cenin; význam a druhy bankovních úvěrů; účetní doklady vztahující se k bankovním úvěrům; účtování účetních případů vztahujících se k bankovním úvěrům; příklad k řešení)

21. Účtování zásob

(vymezení, evidence a oceňování materiálu a zboží; účtování nákupu a spotřeby materiálu; účtování nákupu a prodeje zboží; inventarizace zásob; pojem a oceňování výrobků; účtování výroby a prodeje výrobků; příklad k řešení)

22. Účtování dlouhodobého majetku

(vymezení, evidence a oceňování dlouhodobého majetku; způsoby pořízení a vyřazení dlouhodobého majetku; účtování při pořízení a vyřazení; potřebné doklady; odpisy – podstata, druhy odpisů, postup výpočtu a zaúčtování; příklad k řešení)

23. Daňová evidence

(charakteristika daňové evidence; podnikatelské subjekty, které mohou vést daňovou evidenci; právní úprava; rozdíl mezi daňovou evidencí a účetnictvím; daňově uznatelné a neuznatelné příjmy a výdaje; hospodářský výsledek; evidenční knihy; DPH v daňové evidenci; obsah inventárních a skladních karet; další způsoby vedení evidence podnikatelské činnosti; příklad k řešení)

24. Účetní závěrka a uzávěrka

(účetní uzávěrka – zaúčtování účetních operací na konci účetního období, zjištění hospodářského výsledku, výpočet daně z příjmu a zaúčtování daňové povinnosti; účetní závěrka – charakteristika, obsah, druhy a uživatelé účetní závěrky, povinnost auditu)

25. Zúčtovací vztahy

(vymezení pojmu pohledávka a závazek; nejčastější pohledávky a závazky podniku; vymezení pojmu mzda; výpočet mzdy; doklady pro účtování mezd; účtování mezd; DPH – podstata, plátce daně, sazby daně, způsob výpočtu, daňové doklady, zjišťování vztahu k finančnímu úřadu z titulu DPH, účtování DPH; poskytnuté a přijaté zálohy; příklad k řešení)